

I. OBRAZLOŽENJE

Uvod

Izrada Urbanističkog plana uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik određena je Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18), Prostornim planom uređenja Općine Gradac („Službeni glasnik” Službeno glasilo Općine Gradac 59/07, 61/07, 75/09, 08/14 i 06/16) te Odlukom o izradi Urbanističkog plana uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik („Službeni glasnik” Službeno glasilo Općine Gradac 18/18).

Razlog za izradu Plana je razvoj gospodarskih sadržaja – proizvodne namjene što podrazumijeva gradnju građevina za potrebe manjih proizvodno – poslovnih pogona te svih pratećih sadržaja. Djelatnosti koje će se obavljati u njima ne smiju zagađivati okoliš.

Obuhvat Urbanističkog plana uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik odnosi se na građevinsko područje unutar naselja ukupne površine od 0,91 ha.

Područje obuhvata Plana u naravi je neizgrađeno građevinsko područje te je prometno i komunalno neopremljeno.

Unutar građevinskog područja potrebno je odrediti osnovnu namjenu prostora:

- prostore poslovne namjene – pretežito trgovačke (K2)
- prostore poslovne namjene – komunalno servisne (K3)
- prostore prometne površine, parkirališta i infrastrukturne građevine kao dijelove prometno komunalnog sustava
- sve ostale sadržaje koji upotpunjavaju osnovnu namjenu

Plan se izrađuje u mjerilu 1: 1 000 na digitalnoj katastarskoj podlozi.

Izrada Urbanističkog plana uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik temelji se na slijedećim zakonima:

- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18),
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98., 39/04, 45/04, ispravak 163/04),
- Ostali zakoni koji svojim odredbama utječu na prostorna ili druga rješenja ili se odnose na namjenu, odnosno funkciju prostora te njihove eventualne novele

Postupak provedbe radnih sastanaka i javne rasprave, te usvajanja plana propisan je Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18).

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja naselja Drvenik u prostoru Općine Gradac

Općina Gradac smještena je u najjužnijem dijelu Splitsko dalmatinske županije te graniči s Dubrovačko neretvanskom županijom. Graniči s općinama Podgora i Vrgorac u Splitsko dalmatinskoj županiji i općinom Ploče u Dubrovačko neretvanskoj županiji.

Općina Gradac prostire se na 49 km² te se sastoji od 5 naselja. Među njima je i naselje Drvenik koje se nalazi u sjevernom dijelu Općine Gradac. Administrativno upravno središte Općine je naselje Gradac u kojem su smješteni i postojeći sadržaji društvenih djelatnosti. Prema popisu stanovništva 2011. godine Općina Gradac imala je 3.261 stanovnika, a naselje Drvenik 494 stanovnika.

Južnim dijelom općine Gradac, u smjeru sjeverozapad - jugoistok, prolazi državna cesta D8 (Jadranska magistrala), važna državna i međunarodna prometnica koja omogućuje brzo povezivanje cijele Jadranske obale. Planirano je povezivanje općine s autocestom A1 (Zagreb – Split – Dubrovnik) kroz naselje Drvenik preko nove petlje Račva.

Povoljan zemljopisni položaj bez dvojbe pruža povoljne mogućnosti za razvoj Općine. Blizina morske obale i spoj s autocestom A1 čini prostor Općine lako dostupnim i pogodnim za daljnji razvoj turizma. Ta obilježja valja i nadalje njegovati u osmišljavanju prostorno-planskoga razvoja.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Područje obuhvata Plana nalazi se u najjužnijem dijelu općine Gradac, u sjevernom dijelu naselja Drvenik, neposredno uz državnu autocestu D8.

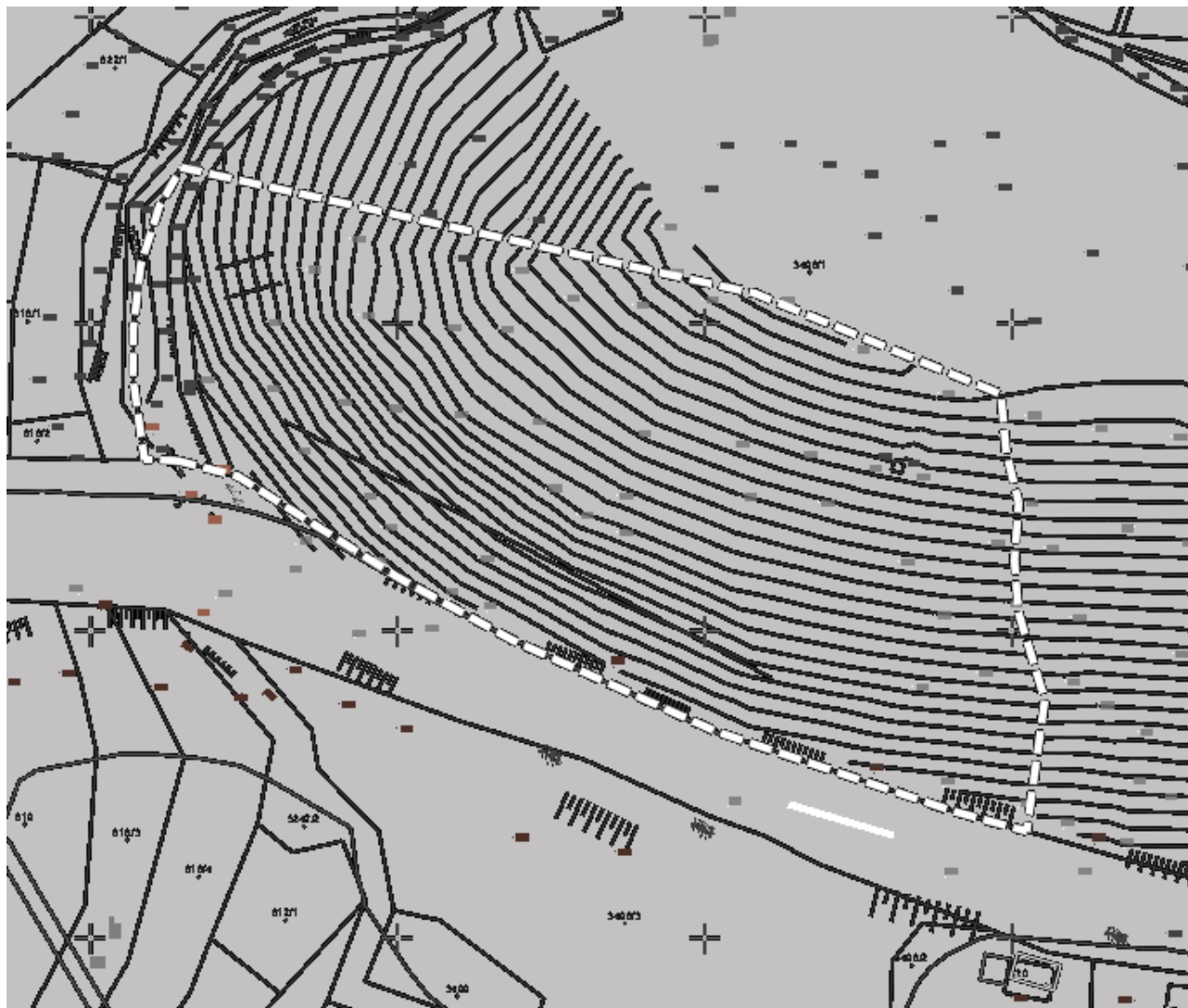
Obuhvat Plana odnosi se na građevinsko područje unutar naselja ukupne površine od 0,91 ha.

Područje obuhvata Plana u naravi je neizgrađeno građevinsko područje te je prometno i komunalno neopremljeno.

Topografija prostora unutar obuhvata Plana je sa velikim visinskim razlikama, najviša točka područja obuhvata Plana nalazi se na 60 mnv, a najniža točka nalazi se na 30 mnv. Prosječna nadmorska visina prostora obuhvata Plana iznosi 45 mnv.

Područje obuhvata Plana u smjeru sjever - jug iznosi cca 70 m, a u smjeru istok - zapad iznosi cca 160 m.

Ukupna dužina granica obuhvata Plana iznosi cca 417 m.

Područje obuhvata Plana

Reljefna i geološka obilježja

Reljef unutar obuhvata je vrlo homogen, većinom stjenovit.

Klima

Klima je mediteranska, što se očituje većim oscilacijama godišnjih temperatura i rasporedom većeg dijela godišnjih oborina u hladnijem dijelu godine.

Tlo

Područje obuhvata Plana nalazi se u VII i višem stupnju MCS ljestvice.

Demografska slika: Prema popisu stanovništva iz 2001. i 2011. godine, sva naselja Općine Gradac pokazuju blagi negativan trend u kretanju broja stanovništva.

1.1.2. Prostorno razvojne značajke

Obuhvat Urbanističkog plana uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik odnosi se na građevinsko područje unutar naselja ukupne površine od cca 0,91 ha.

Osnovni razvojni resurs promatranog područja je geoprometni položaj.

Područje obuhvata Plana u naravi je neizgrađeno građevinsko područje te je prometno i komunalno neopremljeno.

Prometna i komunalna infrastruktura imaju izuzetan značaj za poticanje razvitka određenog područja, njegovo uključivanje u gospodarske i druge tokove kao i osiguranje zaštite čovjekova okoliša.

Može se konstatirati da je lokalitet za afirmaciju gospodarskih djelatnosti pravilno odabran, tim više što je položaj uz prometne pravce (državna cesta D8 i spoj s autocestom A1) povoljan upravo za te djelatnosti.

Urbanistički plan uređenja u odabiru prostorno razvojne strukture te postavi korištenja i namjene površine u razmatranje uzima i šire područje izvan granica obuhvata Plana.

1.1.3. Infrastrukturna opremljenost

1.1.3.1. Prometna infrastruktura

Cestovni promet

Neposredno uz sjeverozapadnu granicu obuhvata Plana prolazi državna cesta D8, a u neposrednoj blizini nalazi se i planirani silazak sa autoceste A1 preko čvora Ravča.

Unutar obuhvata nema drugih prometnica ni bilo kakve prometne infrastrukture.

Pošta i telekomunikacijska mreža

Na području Općine fiksna telefonija ima veću prisutnost i korištenje od mobilne te je područje Općine vrlo dobro pokriveno telekomunikacijskom mrežom.

Na području obuhvata Plana ne postoje korisnički i spojni TK vodovi i kanali.

Vodoopskrba

Jedan krak magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda ulazi na područje Općine i prolazi kroz obuhvat Plana.

U općini se nalaze 4 vodospreme (Drvenik, Zaostrog, Gradac i Grma) koje ju opskrbljuju. Kako ove količine ne mogu zadovoljiti potrebe svih današnjih i budućih potrošača biti će nužno nastaviti na ispitivanju i istraživanju novih izvora i načina njihovog priključivanja na buduću vodoopskrbnu mrežu te je planirano 9 novih vodosprema (Drvenik II, Drvenik III, Drvenik 2 I, Drvenik 2 II, Zaostrog II, Vodosprema 1, Vodosprema 2, Gradac II, Grma II).

Odvodnja

Općina Gradac nema riješen sustav odvodnje otpadnih voda već se koriste septičke jame neprovjerene ispravnosti. Za odvođenje otpadnih voda iz (postojećih i planiranih) stambenih i drugih zgrada na području Općine do izgradnje cjelovitog sustava odvodnje nužno je izvesti višedijelne nepropusne septičke jame koje će se po potrebi prazniti.

Kod odvodnje oborinskih voda nema većih problema jer postoji veliki broj manjih prirodnih vodotoka do kojih se sustavom otvorenih ili poluotvorenih kanala može odvesti sva preostala oborinska voda koja ostane nakon prirodnog upijanja vode u teren.

Kanalizacijski sustav planiran je kao razdjelni za tri odvojene cjeline:

- sustav Drvenik, za područje Gornje i Donje Vale (5.500 ekvivalentnih stanovnika) koji se sastoji od sustava kolektora tlačnih cjevovoda, crpnih stanica, uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta
- sustav Zaostrog, za područje Zaostroga (za 5.500 ekvivalentnih stanovnika) koji se sastoji od sustava kolektora tlačnih cjevovoda, crpnih stanica, uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta
- sustav Gradac, za područje Podaca, Brist i Gradac (za 19.500 ekvivalentnih stanovnika) koji se sastoji od sustava kolektora tlačnih cjevovoda, crpnih stanica, uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta

Elektroopskrba

Središnjim dijelom Općine, u smjeru sjeverozapad – jugoistok 110 kV dalekovod, koji je od velike važnosti za Republiku Hrvatsku. Osim ovog dalekovoda, područjem Općine prolazi jedan 35 kV dalekovod koji opskrbljuje transformatorske stanice 10(20)/0,4 kV.

Na području obuhvata Plana nema razvedene elektroopskrbne mreže.

Plinoopskrba

Lokalna plinoopskrbna mreža na području Općine, pa tako i na području obuhvata Plana, ne postoji.

1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti

Na području obuhvata Plana nema zaštićenih kulturno povijesnih cjelina kao ni pojedinačnih objekata te se ne nalazi niti jedna prirodna vrijednost zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode.

1.1.5. Obveze iz Prostornog plana uređenja Općine Gradac

Razmještaj i veličina građevinskih područja gospodarske namjene (K1, K2 i K3 te T1, T2 i T3), prikazani su na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena površina.*

Unutar građevinskih područja naselja određene su površine gospodarske zone isključive namjene.

Unutar ovih područja moguća je izgradnja sljedećih sadržaja:

- poslovni sadržaji
- zanatski sadržaji
- servisi i usluge
- trgovine
- komunalni sadržaji
- stanovanje – najviše 30% građevinske bruto površine građevine

Poslovne zone K2 i K3 uređuju se prema sljedećim uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš
- građevna čestica za gradnju mora se nalaziti uz sagrađenu javno prometnu površinu čiji je kolnik minimalne širine 5,5 m ili je za javno prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 600 m²
- koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi najviše 0,4
- koeficijent iskoristivosti građevine iznosi najviše 2,5
- visina građevina iznosi najviše 11,7 m
- najmanja udaljenost građevina od međa susjednih građevnih čestica iznosi 4,0 m
- najmanje 20% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno
- otpadne vode se trebaju pročistiti do razine komunalnih otpadnih voda prije upuštanja u javni kanalizacijski sustav ili pročistiti u vlastitom uređaju prije upuštanja u recipijent

Promet u mirovanju obvezatno treba riješiti unutar čestice i to prema sljedećim kriterijima:

Namjena	Broj parkirališnih mjesta PM/garaža
Stambene građevine	1 PM na stambenu jedinicu
Zanatske, servisne, uslužne građevine	1 PM na 60 m ² neto površine građevine
Ugostiteljski objekti	1 PM na 4-10 sjedala
Trgovine	4 PM / 100 m ² bruto izgrađene površine
Ostali prateći sadržaji	1 PM na 40 m ² neto površine građevine

Ukoliko se PGM smještaju ispod zemlje (podrumski etaža) onda se ta površina ne obračunava u koeficijent iskoristivosti.

Minimalna dimenzija parkirališnih mjesta za osobna vozila iznosi 2,50 x 5,00 m.

1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Radni kontingent stanovništva Općine kao i radni kontingent šireg područja čine bazu razvoja ove proizvodne zone.

Kako je područje obuhvata predmetnog Plana potpuno neizgrađeno nema nikakvih ograničenja u planiranom razvoju zone, te su ostvarive sve mogućnosti koje su

predviđene i Prostornim planom uređenja Općine Gradac („Službeni glasnik” Službeno glasilo Općine Gradac 59/07, 61/07, 75/09, 08/14 i 06/16) uvažavajući obveze iz istog.

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog uređenja općinskog značaja

Ciljevi prostornog uređenja su stvaranje gospodarskih preduvjeta (između ostalog i formiranje novih radnih i poduzetničkih zona) za stimuliranje demografskog razvoja i postizanje gospodarskog razvitka temeljenog na obnovljivom korištenju resursa i održivom razvoju.

2.1.1. Demografski razvoj

Demografski razvoj područja ovakve namjene nemoguće je promatrati izdvojeno, jer je to potpuno nenastanjena zona, u kojoj će se raditi i boraviti povremeno koristeći ponuđene sadržaje unutar zahvata.

Radni kontingent stanovnika Općine Gradac samo će jednim dijelom koristiti promatrani prostor dok se veći dio očekuje s okolnih područja.

Zbog samog prometnog položaja, kao konzumenti sadržaja gospodarske zone, očekuju se i iz daleko šireg područja pa i razmještaj ponuđenih sadržaja ostavljen s ciljem da privuče i te korisnike.

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Planirana prometna i komunalna infrastruktura determinirana prostornim planovima višeg reda (Prostorni plan uređenja Općine Gradac („Službeni glasnik” Službeno glasilo Općine Gradac 59/07, 61/07, 75/09, 08/14 i 06/16)) sugerira osnovu planske prometne infrastrukture unutar zone obuhvata ovog Plana.

Čitavo područje obuhvata Plana namijenjeno je za gospodarske sadržaje.

2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura

Cilj prostornog uređenja u odnosu na prometnu i komunalnu infrastrukturu je prvenstveno kompletiranje tj. izgradnja prometne mreže u smislu osiguranja potrebnih profila prometnica ili ulica radi racionalnog korištenja prostora. Unapređenju će isto tako doprinijeti izgradnja svih planiranih vodova infrastrukture.

2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti poslovne zone

Kako prostor gospodarske namjene nema prepoznatljivih obilježja, a time ni svojih posebnosti ovim će se Planom odrediti karakter i način korištenja, a tek potom identitet.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja proizvodne zone

Analizom urbane problematike razvoja Općine Gradac, a time i područja obuhvata Plana, potrebno je svrhovito odrediti budući način gradnje odnosno korištenja prostora unutar ove zone.

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

Unutar zone obuhvata Plana planirana je jedna glavna prometnica na koju se direktno pristupa s novoformiranih čestica kojima je za cilj grupirati sadržaje gospodarske namjene uz što manje troškove komunalnog opremanja svake pojedine čestice.

Iz svega prije navedenog proizašli su ciljevi za formiranje takvih čestica kako bi se realizaciji planskih zahvata moglo pristupiti fazno tj. uz manje troškove opremanja prostora.

To bi se ostvarilo tako da nakon realizacije početne faze ona sama inicira i financira postepenu realizaciju čitavog plana, a potom po potrebi i šire.

2.2.2. Unapređenje uređenja proizvodne zone i komunalne infrastrukture

Kako se radi o potpuno neizgrađenom području ne može se govoriti o unapređenju uređenja već kako je prije rečeno stvaranju potpuno novog identiteta ponuđenog prostora u smislu razmještaja gospodarskih djelatnosti i prateće infrastrukture.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

Program gradnje i uređenja prostora

Urbanistički plan uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik izrađen je na osnovi Prostornog plana uređenja Općine Gradac („Službeni glasnik” Službeno glasilo Općine Gradac 59/07, 61/07, 75/09, 08/14 i 06/16) i Odlukom o izradi Urbanističkog plana uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik („Službeni glasnik” Službeno glasilo Općine Gradac 18/18).

Prostor obuhvata Plana određen je kao gospodarska zona namijenjena smještaju poslovnih djelatnosti.

Dio obuhvata plana namijenjen je površinama infrastrukturnih sustava.

Ovo područje treba doživjeti transformaciju iz neuređenog, neizgrađenog područja u uređenu poslovnu zonu. Ista će se moći realizirati podizanjem standarda područja gradnjom nove prometne mreže koju treba pratiti opremanje prostora komunalnom infrastrukturom. Osim cestovne mreže kompletan prostor obuhvata Plana pokriven je komunalnom infrastrukturom (struja, vodovod, kanalizacije i telekomunikacije) čije trase prate koridor prometnog sustava.

3.2. Osnovna namjena prostora

Razgraničenje namjena površine unutar obuhvata Plana prikazan je na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena površina* u mjerilu 1:1000.

U zoni obuhvata Urbanističkog plana uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik predviđene su površine sljedećih namjena:

K2 – gospodarska namjena – poslovna – pretežito trgovačka

K3 – gospodarska namjena – poslovna – komunalno servisna

IS – površine infrastrukturnih sustava

Z – zaštitne zelene površine

Poslovna namjena – K2 i K3

Na prostorima poslovne namjene (K2 i K3) predviđena je izgradnja poslovnih sadržaja, zanatskih sadržaja, servisnih i uslužnih sadržaja, trgovina, komunalnih sadržaja i stanovanja (najviše 30% građevinske bruto površine građevine).

Površine infrastrukturnih sustava – IS

Površine infrastrukturnih sustava (IS) su površine na kojima se mogu graditi komunalne građevine i uređaji i građevine infrastrukture na posebnim prostorima i građevnim česticama te linijske i površinske građevine za promet.

Zaštitne zelene površine – Z

Zaštitne zelene površine (Z) su površine na koje se mogu postavljati objekti za zaštitu od požara, komunalni uređaji, građevine infrastrukture (trafostanice i sl.), pješačke i biciklističke staze, nadstrešnice, paviljoni, urbana oprema i sl.

3.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenje površina

Ukupna površina obuhvata Urbanističkog plana uređenja poslovne zone unutar građevinskog područja naselja – K2, K3, Drvenik	0,91 ha
1) Ukupna površina gospodarske namjene – poslovne (K2 i K3)	0,70
2) Ukupna površina infrastrukturnih sustava (IS)	0,09
3) Ukupna površina zaštitnih zelenih površina (Z)	0,12

Unutar obuhvata UPU-a (0,91 ha) površine za gradnju objekata poslovne namjene iznosi 0,70 ha ili 76,92 % površine obuhvata Plana.

Kod maksimalne izgrađenosti površine namijenjene za gradnju (koeficijent izgrađenosti $k_{ig}=0,4$), ukupna površina prostora pod zgradama iznosila bi 0,28 ha ili 30,77 % ukupne površine obuhvata.

3.4. Prometna i ulična mreža

3.4.1. Ulična mreža

Sjeverozapadnim rubom područja obuhvata Plana prolazi državna cesta D8, a u neposrednoj blizini nalazi se silazak s autoceste preko čvora Ravča.

Osnovna ulična mreža unutar obuhvata Plana sastoji se od planirane nerazvrstane ceste.

Unutar obuhvata Plana utvrđen je zaštitni koridor prometnice unutar zone koje treba rezervirati i očuvati za izgradnju planirane, te proširenje i modernizaciju postojeće Planom

obuhvaćene cestovne mreže. Koridori prometnica prikazani su u grafičkim prikazima. Eventualno proširenje koridora prometnica neće se smatrati izmjenom ovog Plana.

Unutar koridora od 7,5 m planirane su dvije prometne trake (dvosmjerni promet) širine 2 x 3,0 m, i jednostrano pješačke staze širine 1,5 m (karakteristični poprečni presjek A – A).

Prometna i ulična mreža postavljena je tako da sve građevinske čestice budu dostupne opskrbnim i servisnim vozilima, osobnim vozilima i pješacima.

Parkirališne i garažne potrebe rješavati će se u skladu s Odredbama za provođenje Plana u pravilu na građevnoj čestici.

Za sve javne površine uvjetuje se izvedba bez urbanističko-arhitektonskih barijera.

Ulična mreža prikazana je u kartografskom prikazu 2.1. *Promet* u mjerilu 1:1000.

3.4.2. Pošta i telekomunikacije

Telekomunikacije

Za razvoj i izgradnju mjesne mreže elektroničkih komunikacija vodove izgrađivati prvenstveno u koridoru ulica, sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije i mrežnim kabelima. U cilju zaštite i očuvanja prostora, te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina težiti objedinjavanju vodova u potrebne koridore.

Podzemne telefonske kabele dopuniti na kompletnu DTK mrežu, tj. korisnički i spojni vod te KTV kabelsku mrežu osigurati u koridorima prometnica, prema važećem Zakonu o elektroničkim komunikacijama.

Kod izrade projektne dokumentacije za lokacijsku dozvolu, odnosno drugi ekvivalentni akt za građenje, novih ili rekonstrukcije postojećih objekata, ove se trase mogu korigirati radi prilagodbe tehničkim rješenjima, imovinsko-pravnim odnosima i stanju na terenu. Korekcije ne mogu biti takve da onemoguće izvedbu planom predviđenog cjelovitog rješenja.

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija. U skladu s navedenim planovima na području obuhvata Plana moguća je izgradnja i postavljanje baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvataima na planiranim objektima i rešetkastim i/ili jednocijevnim stupovima bez detaljnog definiranja lokacija, vodeći računa o mogućnosti pokrivanja tih područja radijskim signalom koji će se emitirati antenskim sustavima smještenim na te antenske prihvate (zgrade i/ili stupove) uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatera gdje god je to moguće.

Trasa DTK je, u pravilu, planirana u pješačkim nogostupima ili zelenom pojasu, unutar koridora prometnica.

Pošta

Planovi razvoja poštanske djelatnosti na temelju pokazatelja s pojedinih područja, te na temelju financijske mogućnosti ulaze u sustav planova Hrvatske pošte. Urbanistički plan

uređenja ne definira točan položaj jedinice poštanske mreže, ali omogućuje uređenje odnosno izgradnju iste u okviru sadržaja koji upotpunjuju javni standard naselja.

Prikaz telekomunikacijske mreže dan je na kartografskom prikazu 2.2. *Telekomunikacije i energetska sustav* u mjerilu 1:1000.

3.5. Komunalna infrastrukturna mreža

3.5.1. Vodoopskrba

Interna mreža realizira se kroz planirane cestovne koridore unutar obuhvata Plana.

Planirani cjevovodi vode se kroz koridore svih prometnica i priključuju se na postojeći vodoopskrbni sustav unutar naselja Drvenik.

Radi ostvarivanja protupožarne sigurnosti unutar zone obuhvata plana mora se izvesti mreža protupožarnih hidranata na maksimalnoj međusobnoj udaljenosti od 80-100 m i najmanjom dovodnom cijevi Φ 110 mm prema važećem Zakonu o zaštiti od požara, te važećem Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara.

Naprijed opisana vodoopskrbna mreža i prikazane dimenzije vodoopskrbnih cjevovoda vezani su sa predviđenom namjenom poslovne zone odnosno budućim sadržajima i objektima.

Potreba za hidrantskom mrežom kod pojedinog objekta (na pojedinoj građevinskoj čestici) definirat će se izradom projektne tehničke dokumentacije za pojedini objekt, te na osnovu požarnog opterećenja iz Elaborata za zaštitu od požara (važeći Zakon o zaštiti od požara te važeći Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara).

Prikaz vodoopskrbne mreže dan je na kartografskom prikazu 2.3. *Vodnogospodarski sustav* u mjerilu 1:1000.

3.5.2. Odvodnja

Obzirom na način korištenja prostora unutar obuhvata Plana (očekivane velike opločne slivne površine) kanalizacijski sustav izvodi se kao razdijelni, odvojeno za otpadne i oborinske vode.

Otpadne vode prikupljaju se u sustav zatvorene kanalizacije te se putem gravitacijskih i tlačnih cjevovoda usmjeravaju prema uređajima za pročišćavanje otpadnih voda i podmorskom ispustu.

Oborinske vode prikupljaju se preko cestovnih kanala i slivnika u zasebne cjevovode smještene unutar zelenih površina ili pješačkih staza te se upuštaju u najbliži recipijent (vodotok) ili upojni bunar poslije tretmana preko separatora masti i ulja.

Oborinske vode s parkirališta većih od 10 parkirnih mjesta, te većih radnih i manipulativnih površina prije priključenja na sustav javne oborinske odvodnje moraju proći odgovarajući predtretman na separatorima ulja i masti.

Radi smanjenja opterećenja sustava javne oborinske odvodnje i time i manjih dimenzija iste, predvidjeti da se oblikovanjem čestica i izgradnjom osigura što manji koeficijent otjecanja sa građevinske čestice uz mogućnost da se vlastite oborinske vode sa „čistih“ površina upuštaju u teren na samoj građevnoj čestici putem upojnih bunara odgovarajućeg kapaciteta dimenzioniranih na način da se osigura sigurnost od plavljenja okolnog zemljišta i objekata. Isto je moguće učiniti i s oborinskim vodama s većih parkirnih površina (10PM) na čestici po ugradnji vlastitih separatora ulja i masti adekvatnih dimenzija.

Tehnološke otpadne vode iz raznih gospodarskih pogona, koje mogu biti onečišćene uljima i raznim kemikalijama, moraju se prije ispuštanja u okolni teren, odnosno u buduću javnu kanalizacijsku mrežu, prethodno pročistiti tako da se sadržaj štetnih tvari u njima smanji do propisanih graničnih vrijednosti, odnosno da poprime karakteristike urbanih otpadnih voda (Pravilnik o ispuštanju otpadnih voda u javnu kanalizaciju).

U javni odvodni sustav ne smiju se upuštati:

- vode koje sadrže koncentracije agresivnih i štetnih tvari veće od maksimalno dozvoljenih
- vode koje sadrže materijale koji razvijaju opasne ili upaljive plinove
- vode koje imaju temperaturu veću od 30°C
- vode onečišćene većom količinom krutih tvari koje mogu oštetiti cijevni sustav i time sustav za odvodnju

Na svim lomovima trase kanalizacijskih vodova obavezno izvesti reviziona okna kao i kod svih mjesta priključenja.

Za cijevni sustav kanalizacije koristiti PVC cijevi ili polietilenske cijevi (PEHD).

Za izvedene kanalizacijske sustave potrebno je iste obavezno ispitati na vodonepropusnost cijevnog sustava podizanjem tlaka u njima na 0,5 bara.

Do izgradnje kanalizacijskog sustava Planom se omogućuje rješenje odvodnje otpadnih voda primjenom vodonepropusnih sabirnih jama za građevine s manje od 10ES, a za građevine s više od 10ES obavezna je primjena suvremenih uređaja za sustavno kondicioniranje otpadnih voda.

Nakon izgradnje kanalizacijskog sustava sve građevine se moraju spojiti na kanalizacijsku mrežu.

Prikaz kanalizacijske mreže dan je na grafičkom prikazu 2.3. *Vodnogospodarski sustav* u mjerilu 1:1000

3.5.3. Elektroopskrba

I. OBRAZLOŽENJE

Na čitavom području obuhvata Plana kako je predviđeno programom razvoja elektroenergetske mreže planira se prelazak sa nazivnog napona 10kV na nazivni napon 20kV i to isključivo kabliranjem.

Sve planirane trafostanice 10(20)/0,4 kV izvodit će se prema potrebama korisnika odnosno prema zahtjevu za izgradnjom na dijelu područja.

Konzum gospodarske zone

Odabrani normativ potrošnje u gospodarskoj zoni prema prijedlogu „Normativa opterećenja i potrošnje električne energije“, Institut za elektroprivredu 1980. iznosi 40W/m² neto izgrađene površine (NRP=BRP×0,7) pa je ukupni konzum $P_v = BRP(m^2) \times 0,7 \times 45 \text{ W/m}^2 = 28\ 000 \times 0,7 \times 40 = 784 \text{ kW}$

Gubici snage na osnovi višegodišnjeg praćenja procjenjuju se na 10% pa prema tome vršno opterećenje iznosi $P_{vu} = P_v \times 1,1 = 862,4 \text{ kW}$.

Uz faktor snage 0,95 angažirana snaga na promatranom području iznosi na srednjenaponskoj razinu $S_{vu} = P_{vu} \times 0,95 = 819,3 \text{ kVA}$.

Uz faktor snage 0,95 i faktor ekonomskog opterećenja transformatora 0,9 potrebna je instalirana snaga transformacije 10(20)/0,4 KV na području obuhvata:
 $S = 862,4 / 0,9 \times 0,95 = 910,3 \text{ kVA}$.

Uz usvajanje tipskih transformatora 10(20)/0,4 kV instalirane snage 1 000 kVA proizlazi da je u ovoj zoni potrebno izgraditi jednu novu transformatorsku stanicu (1000kVA) s naslova elektroenergetske potrošnje ukupne i planirane izgradnje.

Na području obuhvata Plana određena je čestica za transformatorsku stanicu, prikazan na kartografskom prikazu 4.2. *Način gradnje* u mj. 1:1000. Površina čestice za planiranu transformatorsku stanicu iznosi 40 m² (dimenzije 5,0 x 8,0 m). Čestice imaju direktan pristup na javno prometnu površinu. Udaljenost transformatorske stanice od susjednih čestica iznosi najmanje 1,5 m, a najmanja udaljenost od prometnice iznosi 3,0 m.

Trafostanicu predvidjeti kao samostojeći objekt.

Trafostanice se mogu osim predviđenih, postavljati i na drugim lokacijama, u skladu s idejnim rješenjem i lokacijskom dozvolom ili drugim odgovarajućim aktom za građenje.

Trafostanice se mogu postavljati i u zelenim zonama.

Trase podzemnih 20 kV vodova treba smjestiti uz rubove prometnica, u zelenom pojasu ili pločniku. Za polaganje elektroenergetskih kabela treba osigurati koridor širine 0.4 m i dubine 0.9 m. Pri tom treba voditi računa o minimalnim udaljenostima kabela od ostalih elektroenergetskih i drugih komunalnih instalacija, što je određeno odgovarajućim tehničkim propisima.

Razvod javne rasvjete (kabel 4x25 mm²) također se polaže u zeleni pojas uz prometnice na propisanoj udaljenosti od prometnice. Javna rasvjeta izvest će se na stupovima (betonski ili čelični) sa posebnim kabelskim vodovima iz trafostanica i upravljani posebnim upravljačkim ormarima uz trafostanicu. Stupovi javne rasvjete se izvode u visini od 9 m i na razmaku od 30 m.

Prikaz elektroopskrbne mreže dan je na kartografskom prikazu 2.2. *Telekomunikacije i energetski sustav*, u mjerilu 1:1000.

3.5.4. Plinoopskrba

Unutar obuhvata Plana nema izgrađenih građevina za transport i distribuciju prirodnog plina. Plinovodna mreža gradit će se u planiranim ulicama. U svim planiranim ulicama na području obuhvata Plana predviđa se izgradnja srednje tlačnih polietilenskih plinovoda max. radnog tlaka 4 bara predtlaka.

Ulične plinovode izvoditi od atestiranih cijevi, tako da su isti postavljeni u zemlju da prosječna dubina polaganja plinovoda mjereno od gornjeg ruba cijevi iznosi za srednjetačne plinovode 0,8 – 1,5 m, za niskotlačne plinovode 0,8 – 1,3 m, a za kućne priključke 0,6 – 1,0 m. Pri tome dubina polaganja ne bi smjela prijeći 2 m.

Prikaz plinske mreže dan je na grafičkom prikazu 2.2. *Telekomunikacije i energetski sustav*, u mjerilu 1:1000.

3.5.5. Opći uvjeti za izgradnju i međusobni raspored vodova komunalne infrastrukture

Idejna urbanistička rješenja su na razini koncepcije prikazana po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture na grafičkim prikazima na kartama u mjerilu 1:1000.

U grafičkom dijelu Plana dani su načelni poprečni presjeci prometnica i prometnih površina s prikazom principa rasporeda pojaseva vodova komunalne infrastrukture koji obuhvaćaju i jedinstveno prikazuju međusobni odnos pojedinih pojaseva vodova komunalne infrastrukture s jedne strane, te njihov položaj u odnosu na planiranu glavnu os odnosno regulacijske linije.

Prijedlog rješenja u osnovi polazi od uvažavanja odnosno zadržavanja položaja one komunalne infrastrukture za premještanje koje nije bilo opravdanja u funkcijskom smislu ili je pak bilo moguće pronaći takvo rješenje koje ne zahtijeva njezino premještanje. U takvim slučajevima je položaj planirane komunalne infrastrukture u poprečnom profilu raspoređen uz uvjet poštivanja pojasa postojeće, zadržane infrastrukture i u prostorno-fizičkom smislu raspoređen unutar raspoloživog prostora.

Drugi osnovni uvjet za izradu ovog rasporeda pojaseva vodova komunalne infrastrukture polazi od njihovog međusobnog odnosa i rasporeda koji nastoji u cijelosti poštivati važeće propise, te je u pogledu širina pojaseva zadržala njegove odrednice.

U slučajevima u kojima se zadržava postojeća komunalna infrastruktura, osiguranje prostornih potreba planirane infrastrukture treba prilagoditi mogućem stanju.

Poprečne prijelaze infrastrukture treba u pravilu izvoditi u zoni križanja prometnica. Sve poprečne prijelaze infrastrukture treba osigurati na odgovarajući tehnički ispravan način (zaštitne cijevi i sl) i ovo se smatra obvezom prilikom izgradnje ili rekonstrukcije bilo prometnih površina, bilo infrastrukture.

Prostor za razvoj infrastrukture treba planirati i ostvariti po najvišim standardima zaštite okoliša.

3.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina

Na prostoru obuhvata Plana na osnovu obaveza iz Prostornog plana uređenja Općine Gradac sa smanjenim sadržajem te analizom postojećeg stanja određeni su oblici korištenja za zonu gospodarske namjene.

Oblici korištenja

Površine neizgrađenog dijela gospodarske zone označene su u grafičkom dijelu Plana, kartografski prikaz broj 4.1. *Oblici korištenja*, u mjerilu 1:1000.

Za neizgrađene dijelove gospodarske zone predviđeni oblik korištenja je nova izgradnja koja će se moći realizirati nakon što se izvede planirana cestovna mreža sa pratećom komunalnom infrastrukturom.

3.6.1. Uvjeti i način gradnje

Unutar prostora obuhvata Plana, zavisno od namjene prostora, predviđeno je nekoliko načina gradnje.

Prostor obuhvata Plana određen je kao gospodarska zona namijenjena smještaju industrijske djelatnosti.

Dio obuhvata plana namijenjen je površinama infrastrukturnih sustava.

Poslovna namjena – K2 i K3

Na prostorima poslovne namjene (K2 i K3) predviđena je izgradnja poslovnih sadržaja, zanatskih sadržaja, servisnih i uslužnih sadržaja, trgovina, komunalnih sadržaja i stanovanja (najviše 30% građevinske bruto površine građevine).

Minimalna površina građevne čestice gospodarske – poslovne namjene iznosi 600 m².

U Odredbama za provođenje detaljno su navedene veličine, sadržaji i način oblikovanja za sve građevine i prostore koje će se raditi na prostoru obuhvata.

3.6.2. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

Na području obuhvata Plana nema zaštićenih kulturno povijesnih cjelina kao ni pojedinačnih objekata te se ne nalazi niti jedna prirodna vrijednost zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Ukoliko se pri izvođenju građevinskih ili drugih radova, na području obuhvata Plana, naiđe na arheološke nalaze, izvođač radova i investitor dužni su postupati sukladno važećem Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, odnosno prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti nadležni konzervatorski odjel.

3.7. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

"Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda i more, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek." Okoliš, prirodnu i kulturnu baštinu često je teško, ako ne i nemoguće zasebno razmatrati zbog međusobne isprepletenosti i po definiciji, odnosno zakonskoj regulativi, a posebno utjecaju ljudskih aktivnosti.

U urbanističkom kao i u prostornom planiranju kvaliteta okoliša mora biti osnovni kriterij planiranja, odnosno zaštita okoliša je sadržana u načelu integralnog pristupa planiranju i uređenju prostora kao kontinuirana i u svim segmentima prisutna komponenta. Stoga je sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš sadržano u svim dijelovima Plana kroz utvrđivanje mogućnosti i ograničenja korištenja prostora i planiranjem razvoja putem izbora najpovoljnijih opcija.

Glavni cilj zaštite okoliša je očuvanje prostora i dostizanje više razine kakvoće života. Zbog toga je potrebno ustanoviti postojeće stanje okoliša i prirodne baštine, zatečeno stanje prema potrebi sanirati i nove aktivnosti u prostoru usuglašavati s naprednim europskim i hrvatskim zakonodavstvom. Stoga treba težiti s jedne strane ostvarivanju održivog razvitka naselja i kvalitete življenja stanovnika u njima, a s druge strane treba sačuvati i prirodni krajolik, te prirodnu raznolikost pojedinih područja.

Naglasak se stavlja na subjekte koji na bilo koji način koriste prostor kao resurs i svojom djelatnošću vrše utjecaj na okoliš, da se isti dosljedno pridržavaju i provode sve zakonske propise kojima se regulira zaštita prostora i okoliša. Planska usmjerenja nastoje da se sektorski i detaljno jača svaka pojedina kategorija zaštite:

Zrak

Na području obuhvata Plana nema velikih energetske postrojenja, a osnovni energenti u gospodarstvu će biti električna energija, odnosno takozvani čisti energenti. Katastrom emisija u okoliš pratit će se količina ispuštanja štetnih tvari u zrak iz pojedinačnih ispusta kod svih pravnih i fizičkih osoba koje će posjedovati stacionarne izvore.

U smislu zaštite potrebno je, kako bi se pravodobno i na utemeljen način mogao usmjeravati i kontrolirati razvoj u ovom području i izgradnja u prostoru, osigurati praćenje količina ispuštanja štetnih tvari u zrak iz pojedinačnih ispusta iz stacionarnih izvora kroz Katastar emisija u okoliš.

Voda

Glavni izvori onečišćenja na području obuhvata Plana bit će otpadne vode gospodarstva. Najopasnije je ispuštanje opasnih tvari kao što su ulja, teški metali i kemikalije, ako se nekontrolirano bacaju na polulegalna i divlja odlagališta otpada (često uz same vodotoke) i ispiru u tlo i vodotoke.

Zbog zaštite i sprječavanja nepovoljnih utjecaja na podzemne vode i vodotoke potrebno je poduzimati slijedeće mjere i aktivnosti:

- planiranje i izgradnju sustava za odvodnju otpadnih voda gospodarske zone,
- vode koje će se iz sustava odvodnje otpadnih voda upuštaju u recepijent moraju proći preko sustava za pročišćavanje otpadnih voda,
- gospodarski subjekti priključeni na sustav javne odvodnje obavezno moraju vršiti predtretman otpadnih voda (koji će se odrediti prema tehnologiji proizvodnje) prije upuštanja u sustav,

Tlo

Tlo se onečišćuje na više načina, a zbog zaštite i sprječavanja ovakvih nepovoljnih utjecaja na tlo potrebno je poduzimati slijedeće mjere i aktivnosti:

- potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati funkcije tla,
- spriječiti zagađivanja zraka iz kojeg se štetni spojevi i teški metali talože u tlo, posebice u blizini industrijskih objekata i duž značajnijih prometnica,
- riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda, a naročito gospodarskih subjekata i okolnih prometnih površina,
- uspostaviti sustav gospodarenja otpadom koji će omogućiti dugoročno, organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom,
- poduzeti pravodobne mjere za saniranje posljedica mogućih akcidenata koji bi uzrokovali onečišćenja tla (prometne nezgode nakon kojih je u okoliš istekla nafta ili naftni derivati, nezgode pri prijevozu opasnih otpada i sl.)

Buka

Na području obuhvata Plana veliki izvor buke su trase prometnica, pogotovo državne ceste D8 uz zapadnu granicu obuhvata. Zaštita od buke uz prometne koridore postiže se putem režimskih ograničenja prometa, preusmjeravanjem teškog prometa na pravce manjeg utjecaja, te izvedbom zaštitnih zelenih pojaseva. Konfliktna područja mogu se javiti pri izgradnji bučnih pogona u okviru gospodarske djelatnosti kojima je namijenjeno ovo područje. Kod izgradnje takvih objekata u ovoj zoni, sukladno posebnim propisima, treba utvrditi razine buke koje se ne smije prijeći i građevinskim zahvatima spriječiti širenje buke u okoliš.

Zone industrijskih postrojenja treba odvojiti tamponom zelenila da se smanji širenje buke. Kod izgradnje bučnih pogona male privrede i obrta u ovoj zoni, sukladno posebnim propisima, utvrditi razine buke koje se ne smije prijeći i građevinskim zahvatima spriječiti širenje buke u okoliš.

Otpad

S obzirom da okoliš ugrožava neorganizirano i nekontrolirano odlaganje svih vrsta otpada, na području obuhvata Plana potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja otpadom koji će omogućiti dugoročno i sveobuhvatno zbrinjavanje otpada. Potrebno je

sve objekte obuhvatiti organiziranim prikupljanjem otpada. Nužno je shvatiti da otpad mora proći određeni predtretman prije završnog zbrinjavanja, te da je velik dio otpada iskoristiv.

Mjere za organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom obuhvaćaju:

- izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada,
- maksimalno korištenje vrijednih svojstava otpada kada njegov nastanak nije moguće izbjeći,
- sigurno odlaganje neiskoristivog otpada sa svim prethodnim i pratećim mjerama i postupcima osiguranja od bilo koje vrste štetnog djelovanja.

Sve ove mjere sadržane su u zakonskoj regulativi, pa je Urbanističkim planom uređenja naglašena potreba njena poštivanja, te uvažavanja načela racionalnog i dobrog gospodarenja prostorom.

Zaštita od požara

1. Na području obuhvata Plana predviđene mjere zaštite od požara definirane su važećim Zakonom o zaštiti od požara, Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe te Pravilnikom o hidrantskoj mreži za gašenje požara.

2. Tehničke uvjete i normative za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim plinovodima te plinovodima za međunarodni transport, kao i tehničke uvjete i normative za mjere zaštite ljudi i imovine i zaštite plinovoda te postrojenja i uređaja koji su njihovim sastavnim dijelom projektirati prema odredbama važećih propisa kojima se regulira problematika sigurnog transporta tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima, te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport.

3. Prostori i građevine za skladištenje, držanje i promet zapaljivih tekućina i plinova moraju se projektirati sukladno važećim propisima, tehničkim normativima i normama, a iznimno, kao i u slučajevima nedostataka domaćih propisa mogu se primijeniti strani propisi, tehnička pravila ili primijenjene znanstvene spoznaje, uz prethodno odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova.

4. Plinske kotlovnice projektirati i izvoditi sukladno odredbama važećih propisa kojima se regulira projektiranje i izgradnja plinskih kotlovnica.

5. U slučaju određivanja mjesta za poslovne prostore za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva te popravljavanje i prepravljavanje oružja, na odgovarajući način primijeniti odredbe važećih propisa kojima se reguliraju mjere zaštite od požara poslovnih prostorija za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva te popravljavanje i prepravljavanje oružja.

6. Ugostiteljske prostore projektirati i izvoditi prema odredbama važećih propisa kojima se regulira zaštita požara ugostiteljskih objekata.

7. Izlazne putove iz objekata potrebno je projektirati i izvesti sukladno važećim propisima kako bi se osigurala evakuacija osoba iz objekata u slučaju nužde.

8. Sustave za dojavu požara projektirati i izvesti prema važećim propisima kojima se regulira projektiranje i izvedba istih.

9. Stabilne sustave za gašenje požara projektirati i izvesti prema važećim propisima

uputama proizvođača.

10. Skladišta je potrebno projektirati i izvesti prema odredbama važećih propisa kojima se regulira zaštita skladišta od požara i eksplozija.

11. Prilikom projektiranja i izvedbe elektroenergetskih postrojenja primijeniti odredbe važećih propisa kojima se regulira zaštita od požara i eksplozija istih.

12. Prilikom projektiranja i izvedbe zahvata u prostoru gdje se predviđa korištenje zapaljivih tekućina i plinova te gdje postoje prostori ugroženi eksplozivnom atmosferom primijeniti odredbe važećim propisa kojima se regulira problematika prostora ugroženih eksplozivnom atmosferom.

13. U svrhu sprečavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje, ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnih zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovišta, koji mora biti od negorivog materijala najmanje u dužini konzole.

14. Iznimno od prethodnog stavka građevine u kojima se obavlja proizvodnja ili skladištenje ili promet zapaljivim tekućinama i plinovima, eksplozivima, pirotehničkim sredstvima i streljivom, moraju biti udaljene od susjednih građevina prema posebnom propisu.

15. Kod projektiranja građevina za koje ne postoje hrvatski propisi prema kojima projektant može odrediti potrebnu klasu otpornosti na požar nosive konstrukcije (a također ni druge zahtjeve u vezi građevinske zaštite od požara), primijeniti odgovarajuće inozemne propise kao priznata pravila tehničke struke.

16. Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu, a prilikom gradnje vodoopskrbne mreže mora se predvidjeti vanjska hidrantska mreža.

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Potrebno je poštivati mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti propisane Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti (N.N. br. 29/83, 36/85, 42/86), Procjenom ugroženosti stanovništva i materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Gradac te Zahtjevima zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Gradac.

Zaštita od potresa

Prostor obuhvata Plana prema seizmičkim kartama nalazi se u zoni VII° i više seizmičnosti (po MCS).

Nesmetano kretanje invalidnih osoba

I. OBRAZLOŽENJE

Pristupne putove treba predvidjeti da je moguć pristup invalida do svih građevina preko skošenih rubnjaka. Kod projektiranja potrebno se pridržavati važećih propisa o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje urbanističko-arhitektonskih barijera u urbanističkom planiranju i projektiranju.